

Programrapport

Programmets namn: Grundlärare med inriktning mot arbete i förskoleklass och åk 1-3, Borås och Varberg	Ladokkod: LAGF317h (Borås) LAGF317h1 (Varberg)
Antal högskolepoäng: 240	Årskull 2017
Programansvarig: Kristin Häggkvist	

Kommentar kring svarsfrekvens i studentvärderingen

7 av 33 studenter med placeringsort Borås besvarade programutvärderingen som genomfördes via Pingpong vårterminen 2021.

Färre än 3 av 20 studenter med placeringsort Varberg besvarade programutvärderingen som genomfördes via Pingpong vårterminen 2021.

Analys av:

Studenternas möjlighet till ansvar och delaktighet

Läroutbildningen har ett särskilt ansvar för att arbeta aktivt med studentinflytande både för att säkerställa kvaliteten i utbildningen och inför studentens kommande yrkesroll. Hela utbildningen, delar av utbildningen såväl som enskilda kurser ska värderas och utvärderas kontinuerligt och återkopplas till alla aktörer i utbildningen. Alla kurser utvärderas efter avslutad kurs och från och med termin 2 planeras alla kurser i samråd med studenter. Omfattar kursen 15 högskolepoäng eller mer skall också utvärdering ske vid minst ett tillfälle under kursens gång. Vid såväl kurs- som programutvärderingar ska resultat delges både studenter och personal.

Inför varje kursstart har studenterna bjudits in till ett tillfälle för kursplanering, eller vad man även kan kalla ett informationstillfälle, där studenterna får möjlighet att ställa frågor kring kursen. När vi som ingår i programutvecklingsgruppen för F-3 diskuterar vad ett sådant kursplaneringstillfälle ska innehålla upptäcker vi att vi behöver enas om vad som ska behandlas under kursplanering, och i vilken utsträckning studenterna har möjlighet att påverka kursupplägget. Det studenterna inte kan påverka vid ett kursplaneringstillfälle är kursplanen samt lärarresurser.

Studenterna har vid varje kursavslut fått möjlighet att fylla i en kursvärdering. Om kursen är på fler än 15 hp har studenterna även fått fylla i en mitterminsvärdering. Skillnaden mellan kursvärdering och mitterminsvärdering är att med hjälp av den senare får studenterna möjlighet att utvärdera och påverka kursen under kursens gång. Detta skiljer sig från kursvärderingen som görs i slutet av kursen, där studenterna endast kan påverka kursen för kommande studenter.

Studiegrupper är något som studenterna ofta delas in i under varje kurs under hela utbildningen, antalet studenter i varje grupp kan variera från två till 6 sex studenter beroende på ämnet och vad avsikten med studiegruppen är. Studiegruppens främsta syfte är att studenten ska få pröva på att arbeta inom former som liknar ett lärararbetslag, samt att få möjlighet att lära tillsammans med andra. I en del kurser har studenterna möjlighet att påverka vilka andra studenter de ska arbeta med i studiegruppen, medan de i andra kurser inte har denna möjlighet. Detta är något som då kan upplevas som djupt orättvist av en del studenter, att inte kunna påverka vem/vilka man får arbeta med. Anledningen till detta är att studenterna inte alltid upplever att alla vill lägga ner lika mycket tid på ett grupparbete, eller att alla alltid är lika ambitiösa och engagerade i uppgiften. Detta är något som i slutänden påverkar den individuella studentens betyg. Sedan programrapporten 2020 är det här något kursansvariga och lärare har sett över i olika kurser som ingår i utbildningen. Examinationer som kan ge betyget VG görs inte längre i studiegrupper i lika stor utsträckning, alternativt lämnas delar av examinationen in som en individuell inlämning. Det här har fått positiva reaktioner från studenter.

Studenter har även möjlighet att engagera sig i programråd, utbildningsutskott och andra övergripande organ där studentkåren har formell representation, för att på så sätt kunna engagera sig och ytterligare påverka utbildningen.

Innehåll, undervisningsformer, examination och progression

Utbildningen omfattar en utbildningsvetenskaplig kärna om 75 hp, inklusive 15 hp verksamhetsförlagd utbildning, VFU, samt ämnes- och ämnesdidaktiska studier om 165 hp inklusive 15 hp ämnesrelaterad verksamhetsförlagd utbildning inom relevant verksamhet. Inom studierna i ämne och ämnesdidaktik skriver studenterna ett tvådelat självständigt arbete (examensarbete) som sammanlagt utgör 30 hp.

I programutvärderingen framkommer det att studenter är mycket nöjda med den verksamhetsförlagda utbildningen, någon student påtalar vid ett flertal tillfällen att hen har lärt sig mer under VFU-perioderna än under HFU.

I grundlärarutbildningen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 vid Högskolan i Borås betonas vikten av integreringen mellan ämnesstudier och ämnesdidaktiska studier samt de estetiska uttrycksformernas betydelse i pedagogisk verksamhet i förskoleklass och grundskola. Alla utbildningar vid Högskolan i Borås har också en profil mot hållbar utveckling och informationssökningskompetens. I grundlärarutbildning med inriktning mot förskoleklass och grundskola ingår också utveckling av digital kompetens.

I programutvärderingen, och även muntligt till några lärare, framkommer det att studenter inte har uppskattat att det funnits delkurser i t.ex. matematik och engelska under utbildningens gång där de har varit tvungna att samläsa med 4-6-studenter. Det finns studenter som anser att lärarna förts och främst vänt sig mot 4-6-studenterna i sina föreläsningar, och att det känts olustigt att behöva studera tillsammans med studenter – som i deras mening – har större kunskaper i engelska och matematik. Samläsningen var ett sätt att försöka få ut mer av kursbudgeten, men nu förekommer inte samläsning i matematik eller engelska längre.

I grundlärarutbildningen ingick det för LAGF317h/-17h1 deltagande i en mentorsgrupp, som leddes av en i F-3 verksam grundskollärare. Gruppen var ett professionsanknutet komplement till den högskoleförlagda utbildningen och utgjorde ett forum för diskussioner om teori och beprövad erfarenhet i relation till den kommande yrkesrollen.

Vi som har undervisat studenterna i LAGF317h/-17h1 har fått till oss från ett antal studenter att de anser att för stort fokus i UVK-kursernas innehåll riktar sig till andra åldersgrupper än de som studenterna utbildar sig för. Detta är något som undervisande lärare i UVK-kurserna är medvetna om, och något som de försöker överbygga genom att ge exempel från olika verksamheter och åldersgrupper för att samtliga studenter i kurserna ska känna sig inkluderade. Från och med höstterminen 2021 kommer ämneslärarstudenterna inte längre att ingå i samma UVK-kurser som grundlärarstudenterna, något som kan komma att påverka de åldersspann som lyfts inom kurserna.

Vi tror att vi behöver påminna studenterna om att en föreläsning blir vad de gör den till. Att komma förberedd och att delta aktivt kan göra stor skillnad på hur man uppfattar en föreläsning och hur delaktig man känner sig.

En del examinationer görs i s.k. studiegrupper, där studenterna förväntas arbeta gruppvis, och därefter lämna in examinationen som en grupp. Studenterna får inte alltid välja vilken studiegrupp de ska ingå i. En del studenter anser att den här typen av examination kan vara orättvist, de pekar bland annat på att det finns gruppmedlemmar som inte tar uppgiften på allvar, eller som försöker komma undan med minimal arbetsinsats. Vi inser att den här examinationsformen kan påverka den enskilda studentens betyg negativt.

Forskningsanknytning

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng eller två sådana arbeten om vardera minst 15 högskolepoäng i ett eller två av de ämnen som studeras inom respektive inriktning.

Studenterna som når termin 7 och 8 anser ibland att gapet mellan de tidigare terminerna och dessa terminer är för stort. Det finns studenter som ger uttryck för att de inte förstår varför de ska lära sig att skriva kunskapsöversikter och examensarbeten, eftersom de inte ska bli forskare. En viktig fråga som vi i programutvecklingsgruppen för F-3 ställer oss är vilka förkunskaper studenterna behöver inför termin 7. Målet för studenten är att nå godkänd nivå för examensarbetet i termin 8. Under läsåret 20/21 har vi i programutvecklingsgrupp F-3 sett över så väl studenternas progression vad gäller forskningslitteracitet, som den vetenskapliga progressionen i utbildningens kurser. Att vi som lärare i programmet känner till vad våra kollegor gör i de föregående – och de efterföljande – kurserna tror vi kan hjälpa studenterna att få syn på den resa de gör, från termin 1 till termin 8, när det gäller deras vetenskapliga progression

Vi som undervisar studenterna i F-3 är även medvetna om att studenterna ibland möter ett annat sätt att se på undervisning under sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU), ett synsätt där den vetenskapliga grund som lärarens undervisning ska vila på inte ges någon större vikt. Detta är något som lärare som möter studenterna efter genomförd VFU-period, vid den s.k. VFU-uppföljningen, behöver bli bättre på att fänga upp och bemöta.

Resurser

Användbarhet och förberedelser för arbetslivet

Studenterna deltar i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) varje termin. VFU ger studenterna en bild av yrkets komplexitet, något som är viktigt för deras förberedelse inför arbetslivet. I programutvärderingen 2021 uttrycker ett antal studenter att de uppskattar och lär sig mycket under sina VFU-perioder.

Övrigt

För att få fler studenter att delta i programutvärderingen, som ligger till grund för programrapporten, behövs en plan för hur vi ska kunna öka svarsfrekvensen för programutvärderingen.

Eventuella förslag till förändringar

Programutvecklingsgruppen för F-3 behöver starta upp arbete med att konkretisera vad som menas med begreppet ”vetenskaplig strimma” för varje kurs som ingår i programmet. För programmet behöver varje termin bygga på föregående, när det gäller den vetenskapliga strimman, där progressionen blir tydlig. Detta arbete påbörjades i programutvecklingsgruppen under läsåret 20/21.

Vi som undervisar i programmet behöver även diskutera och vara överens om vad en s.k. kursplanering ska innehålla, och vilka delar studenterna kan ges inflytande över. Vi ser även att det finns kurser inom programmet där studenter inte ges möjlighet att träffa kursansvariga innan kursens start.

